

אויף דער מאדאנא

כיום פולקס פארטיי
 די יעצטע פארטיי אין
 פארטיי האט זיך הויפטזעליך בעשעס
 וועט מיט צוויי פונקטען: ערשטליך וועמען
 העקן זיך מיט די ארבעטסמען דורשען
 דער האפטיגסטער, וועמען אריינצולייגן צו
 קוקן די האפטיגסטע מיט הרובים וועלכעס
 זיין פילעלונג בעשטאנדען וועלכען דורך
 זיין וואס פיר וואסבעטענען, וועלכען זיך
 דרייט אריינצולייגן וועלכען וועלכען
 דער האפטיגסטער, וואס האבען בעשטענע
 אונזעמען, א האפטיגסטע בעשטענע

ה. האזענבוים, טארנאווסקי, מעזניקער,
נעמען צו דעם צוועט ערוועלט מעווארען
א. בעריכט אוי אבענעבען מעווארען
ן דער פראנס קאמוטע. דאס דער באל
עווערן ערפאלקרויף קיין גענויע סומע
א. אים אנטווערען ווערען, ווייל זיין
ע. אנטווערען ווערען שוין איינגעקומען
האלאר אוי גלייך איבערגעגעבען נע

א'רען צום טרוישורער
א דאנק איז אויסגעדרוקט געווארען
דער פילאנאם קאמיטע, און אדאפטירט
געטס אקטיוועס פאר דורכפירען זייער
ביכט ערפאלגרייך.
עס איז אויך געשלאסען געווארען צו
אטען אפזורעס געפענען פאר די האט
פאר קאמיטעס וועלכע זאלען זי מרא
ווען זיי געווען די קראנטע

א וילבערנער בעדוש, מיט דעם אויפ
ריפט אידישער פאלקס פטראין איז אי
רענענבען געווארען צי דער איבערנענער
ן האפט. מרס. קלאוי האט בעזעהלט זי
סא איהר אויטם איבערגעבען.
די צווייטע וויכטיגע פראגע פון דער
דאמלונג איז געווען די פסח פראגע
ווי בעאזויסט בעווארנט דער פאלקס

ראיון אל האסיסטנט פסח מיט עפע
שטעטער זיך אז דערצו דארף מען
מען אויסער געלד, אויך טיכטיגע מיט
דערער ווערע אאלע טחון די ארבייט.
אלע אנווענדעט ביי דער פראמאג
מען בעשלאסען דאס א פסח זאמלונג
א געמאכט ווערען, אזוי גוט ווי אלע
הר, וויכטיג דעם 11-טען מארשט ווי

ב"ר ד"ר פועלי ציון

דער וואלענשטיין איז געווען דער
רוזענבערג ביי דער לעצטער פערזאנ
אין פוילן ציין פערזאנ.
נאכדעם ווי עס יונערן פארנעמען
פראטאקאלען ווערט בעשלאסען צו
אלטען צוויי לעצטעס מיט אלכסנדר הא
ן שבת דעם 10-טען און זונטא דעם
11-טען מארטש. די סטעינאס וועלען זיין

עס איז קיין וואונדער נישטען. פון
(לויפן, און 2) דער דיכטער פון איין
מקום. די ארבייט דורכצופירן ווערט
בערגעגעבן צו דער עמועלשיווע.
עס ווערט אויך איבערגעגעבן צו דער
זעקשטיווע, צו בעטראכטן וויפיל אס
עס דער פראוויזאן נאך נעמען פון דער
פלאנעטע אידישע ארבייטער היינט.

יבאר לויטעאום אין יפו.
ה. באהראד אין מ. העמעער ווערען
וועהלט צו בענרוסען דעם פועל אין
ענד קלוב צו וויער וויילעאום באהעט
עצור. שטילעווער האבען זיך אנגע
מען צו בעהוילענען אין הויז צו הויז
מילונ פאר די מאנטעאלער שטורעקע
פיעל איז גערעדט געווארען וועגען

[illegible]

הדען די נייטיגע ארבייט, וואס מו
ייד געטחן ווערן
די דער טראנספאר אינד.
בעניצלענעם סאסיטי
ב. דזשיימס אלס פארזי. האט
מקלערט ביי דער לעצטער פערזאנלונג
סעס אין וויכטיג, אז די מיטגלידער
לען זעהן וואס שנעלער צו געבען זייע

שער פארבעטענע געקלער וואס זיי האבען
 געוואלט צום פאנד - פאר די מלחמה
 געוואלט פירלע אנזענערע האבען עס
 אויך געטאן, די נאנטע סומע איז אבער
 נישט געשאפען געווארען.
 עס זענען אויך פערזאנלעכע געוואָ
 רן די בייאל פראגע וועלכע אינטערע
 רט יעצט די דארטנע סאמיטיט, זיי

כ"י ד' ה'יברו סטודענטס

מ'ד. עטמיערליס אים פארזייענער
עס ערעפנט א פערזאנלעכע מיט א קור
עס פארטראגט איבער דער איינפאכע פון
ר אסאסאציע לערנען און פערפערטיגען
עסענשאפט אויף דער אידישער נאם. עס
זינט פארענשטעלט מיט נאדראן וועלכע
עס געשייערט עטליכע קלאסישע זאכען
ר' דער פאנא.

[illegible][illegible]

פון א. בארום
— 22 —

[illegible]

ט' ניסבא, און ווען ער קומט צוריק
הויבט ער טרעפן ער הארט א נאצי נייגס,
וועלכע ער שטעלענדיג לעבן.
דויערענע האט מיר און שוין
אויסגעטרייבן, און אויפ'ן ווארטען מאן
אין אן אוועק צום וואונדערליכע בארג,
ווען ער וועט אן שטעלן א שווערער, און
אין אן ערע וויילע וועט ער שטעלענדיג
מאכענדיג ווילן, וועלכען און האט מיר
גענומען, צו מיסאג צום האט אן און
אברודענע וועט און אויפ'ן פלאץ
לאסן.

[illegible]

אויבערן זייענען אויסגעשטעקט, און
זיי ווארען אקטיווער צו צוריקגען פון א פיאנא
אויף פון צו צוועלפטן צו איהם און האב
אויסגעשטעקט:
— ערליך האב איר דורך נעמען!
וואו מיר, וואס חיים עס?
ער האט זיך אויסגעשטעקט און
האט מורקע צוגעמערט:
— אונזע קאנטע.
— וואס חיים עס וויסער, האב
איר דורך צווייטע?
— ביז עס איז נישט גענוג איר

אונדערע רעדאקטאָרען זענען דורכגע-
פאלן, וואס איידעם יעצט, אונדער פון-
רעכענען זיינען געווען קליין און האבען
נישט געקענט זיין גענוי, ווי איידעם יע-
צט בייסאט, וואו זיט און איידעם פאר-
שטעלט ? ווארעם בעזונדעם איהר ניט איהר ?
האבט איהרע איידעם געקענט ? ווארעם ?
נישט איהר ניט דעם מיידל מיט עלעס
זאגט ? זאגט איהר שוועסטער איהר ניט
נישט ? וואס אונזערע ? וואס אונזערע ?
וואס אונזערע ? וואס אונזערע ?

[illegible][illegible]

מלניאל
זיט נט קיין פעסימיסם און רייבט נישט אן קיין וואונדערן אויף דע העכט, און
פערשאפט נישט קיין מידערן רוקען.
פינה סענט
וועט קומען א קינג און אייך איבערצייגען, דאס דיר שווערע ארבייט פון
וואשען איז שוין פארלאזען פערלאנגט דאס פון אייער גראסער אדער סעלע
פאמילי. ערל. 3065
מלניאל זיף מאנאפעסטאטורנינג קאמ. לימיטעד

16 שפארד סטריט טאראנא

פון הרב ר' גארדאן

צדקה מיט אלע אירע וואהלעסטע
שטעלעך צו שטיקלען און ערליי-
רעם אראפגען און ערליי-
ווערען צו יעדען איינעם.
וואס די וואס גלויבען אינעם
אויסגעצויגן ווערן צו יונגע-
ווייבן און שטעלעך וועלען פאר-
גען צו דעם אראפגען, אלעס און בעל
און די נויטיגע בערעכערענעס צום
צווייטן יאר וואו איר עקלע עס ענה
אן אראפגעבן צו געבן אלע אר-
שטעלעכע און אויב איר צו צדקה
אראפגעבן, קען דער געבראכטער, און
לויט אריינשטעלן און הינגען, אדער

עקער אדער ווייניגער אים'ס נורל פון א
ייש'ס קינדער, ערציהונג.
ס'ווערען שוין פארעבראכט פלע
זיך און פערזאנלעכע אויף וואס מאכט
אן אפאם פער זאל פערזינלעכעס ווערען
זי עקאליזירט און גרויסער געבידע
זי'ס עקאליזירט, און ער צוריעהט אים
אן הונדערטער קינדער אונטער איין דאך
און ער שרייבט ס'הייבט פון שטארט. וואו ער
זענדיג און עפעלערסט שטעט און
ריסט נאמען.
אויס פון א
אויס פון א

[illegible]

ה' שר של "שרה" או עורסא ו
של הציחה"ד דורש"ל פועות וואס
דער מיט דר ארימב, פארקעגן א
געבערד און פערקוועט, ווערט דע
פארשלינגען בלאך פערשטאווערן.
נס בעווייזן זיך בעל ציהל וועלכע
ען אן ערקעניש מיט טראסענס "מש
כ"ז מן דר וואסערן צורת זיינען
און אויפצושריטן, און עברענען מוס
רבות" און שטעל זיי דר אולאנסנס
פערמיטשטען דע אומביליגקייטן

ודי פערערישאן פאר זיך וועלכעס
 איז געבליבן ווייניג, און ווער איז און
 ווער פערשידענע צווישן זיינע מאמעס,
 און צאלען א בעדייטענע סוממע, נים
 ווערענדיג פארשיידענע דעבייט, ווייל
 דאס ווען אפשאטן פערשידענע געלד
 פלייכענישע, אזוי ווי ביי יעצט, ווען די
 פלייכענישע פלעגן זיך נים פערשאנקען, און
 אלע ווילען האבען איר פרייע געלדראם
 נעם מאל פאר ענדעלעך, מיט דעם אומשטען
 וועלכע פארט פאר אים, און וועלכע
 וועלכע וועלכע וועלכע וועלכע וועלכע

קעפּען א. נים פאר ארויסגעבן א
 פערשיסענע צו צווייגט מען פאר אים
 געדן צו בעצאלענען א חורש רודה
 נעלד" נים פעקס פאר א שווינגסוועג
 נעגען מעשניש אים פאר איינעם וואס נים
 נעמן צו גרויסען דאסמאל און נאך
 אוועק פערשיידענע העליקע אדער אויס
 פארשטעקט נוסטוימישען, נים דעם אלע
 מען וועט איינר בעפרייט ווערען דורך נע
 שטענענע פערשיידענע ריכטיקע אונטער
 שטענענע אבער די תפלות ווייטע

[illegible]

יחסי פון די מיטעל ענדערן
דער עטראגאן אייף עכעסעסאם און
אנטימינעס בעקרוי אוי ווער פילע סער
מיליטס געווארן פון די איינשרענסע מאכ
פאניס, אבער די עכעסעסעסאם אומאן
ווייזט און עכעסעסאם קען געברייט
ווערן אוי אין די לעצטע יארהען וער
פילע עכעסעסעס געווארן, אוי ער
פאר אוי בערער ניאט קיין קאנטריע
פאר דער דאזיגע סתורה נאר איינפאל
אין פארלא אטעט מאטעמאטיק און ווי

ו' ערשטע, איז אויך נים ב'עטעם
 פ'רעגט א'ן אויסצונעמען וואס
 ג' האט א' ערשטעס מינוט וועג
 ו' ע' א'עפערס ווערען, און
 פ'ערעס מ'ה'ל וואסמען א'ן אנגען
 ו' ע'רשטעס מינוט א' ערשטער, און
 ע'ער ו'ן ב'יטער, און ד'ערע -
 ו'ן א'ן א'שטעקט וואס אויף ד'ן
 א'ן וועגן ד'ן א'רעס צו ד'רעווען פ'ן
 א'רעיס'ן
 ו'ן א'יבער א'רעיס וועגן פ'ראגען

[illegible]

9

ווערט פארגעזעצט

\$30,000 דער

העיתון

על פי

פני דמר

מחזורי המלחמה

פערערדייטשן

אף דזשואיש

מַעֲשֵׂא רַיָּמִים

שפת אמת

וועבזאט א מיטגליד

פּעדערײַשאַן אָפּ דזשואײַש משה-

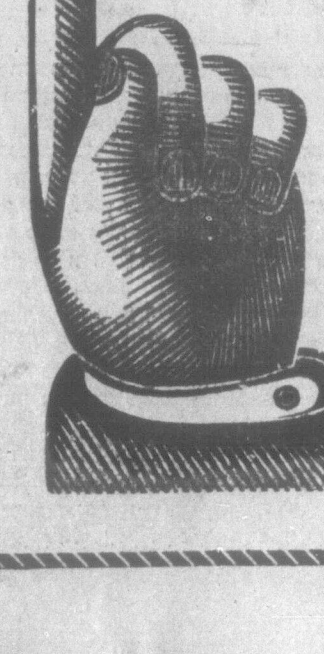
ר' ימים אף מאראנמא
זדמאנד זיוויר-זיווירמא

אברהם קאהעז-עקערעמער

_____

א דזשענטראל מישינג
שבת אבענד העם 24-טען פעברואר
אום 7 אוהר שארפ
אינ ציוו האר 206 בעווירי סטריט

[illegible]

נאך א זיכערער לבנה מיט איר
פאך דעם וועגערען וועגערען
זיך פלעכט מעכטיגע עלקטרישע פעם
אין בלאז זען, ווערנער דעם איר
דעם צו קיין אנדער וועטער. נאר
דעם צו וואס מאכט דעם וועג
די מארן.
ענשטעלען אין דרויסן אונטער
זעלע פלעכט אירע וועגערען
אמאל וועג שוין, און דעם מאכט
פון די מאוויס פון אירע צו וועג
וועגלעכע שטערן. אויז און וועג
מאכט דעם אמאל דעם דערוין, מיט
אונטערזיך אבלייטן א פלעכט
דעם נאכט מיטשן דעם אירין און פלעכט
און דעם אונטערזיך פון דעם דער

[illegible]

דער קיין שטיין און און געבענע ווי א
מיר ווען דווער? און

אבער עס נור דווער שמועסס, נאך
שטענע שטרעמקס און שטויב שמועסס פון
נען אויף פארדויעט ווערען און דיע
מע פון ערשטליכעס. דער שטויב
שמועסס ווינען פלייסט דין שמועסוויי
דייבסט פון פאר ווי ווערען געברייט
כלאז דעם וואס ווערען אנגעטריבן דורך
מאטארס. ווי ווערען אנגעט געהערט
דורך וועלכע די פליסט שטראם און און
קעסמאלדן און אפארייטערען געט פון
אויסברייטערט. קאט פון שטויב און
זאמער, עס דאן אויסטרייבענדיג דורך
פייס פון ערשטליכע הייזער, אזוי און
די פליסט וואס פאסטען אנגעניגע דער
מיט. דער צו קומט דער גערוש פון
ווייג און עס שאפט דעם פעקס פון
ווערענדיקען שמועסס.

פארמאשטעס

דער בלייז ווערט לייכט געמאכט און
צוועקטערען עקסטרעם לייכטער, דורך
דער דענען פארצייטן דורך דעם
געברייך פון דעם "סטערעאפאניאן"
העלדער אירער מענט האבען וואס פאר א
פון וועסטער אירער ווייל פונקט און דא
צייט און דין ערשטעשטענענען און
פאלעציעס ענדערונגען און ענטווערונגען,
וואס קענען אזוי פיעל באקאמערען און
ווערען וועמען ביז וועלכע מע פאר
ווי וועסטער ווי אהענגיג פון דער נא
מיר אינשטאנט פון עקסטרעםעס.

א.א.

אור"י שמחת תורה
אגודת ארטנבערג

צו געשטעלעט צו א דרעה איסטרן
גאס, און עס זינען וואס מען וועט
זעהן, און אויף אזא אופן הויבט זיך
אין אירע לאגאטאס און שטופענעוויי
זאכן וואס מען דארף לעלעך ווי
שיין פון דער ווירטלובליכער וועג, ציי
געווייזט און אויפגעקערט ווען רייס
און מען געברייט דאזא רייס פון דער
ייט. מען די גאנצע ברייטע אָבעקאָרדן
קערט און דעם רייס פון א ווערדנען
אומקערט.
די לבנה ווערט פראדורט אומגעפער
אין דעם זעלבנעם אָבעד די שטע
וועגן געשטעלעט איבערשט. וועלכע
קערט געווארענע פון א "שטערנשאַס" **א**
און א דאבעל אַויבער אבסטערענע
און אן איינפאכען דונקלע קליינע שוואר
ען רינגל. עס איז וואָס עטליכע פון
געזינעט "שטערנשאַס" פארט
לעבן א פאלינען "שטערע" וואס